

การประชุมสัมมนาการรับนักเรียน ปีการศึกษา ๒๕๕๙

วันจันทร์ที่ ๑๘ มกราคม ๒๕๕๙

ณ โรงแรมปรีนซ์ พาเลซ มหานาค กรุงเทพมหานคร

นายการุณ สกุลประดิษฐ์

เลขาธิการคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

นายการุณ สกุลประดิษฐ์ เลขาธิการคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ได้มอบนโยบายทิศทางการรับนักเรียน ปีการศึกษา ๒๕๕๙ มีประเด็นดังนี้

- ทำอย่างไรให้การรับนักเรียน เกิดความสุขกับผู้ปกครองและนักเรียน
- รัฐบาลมีนโยบายและแนวทางปฏิบัติ เพื่อขับเคลื่อนการพัฒนาคุณภาพการศึกษา ซึ่งสถานศึกษาสามารถทำได้ดี บรรลุเป้าหมายที่วางไว้
- ปัญหาที่พบ

๑. ครูส่วนใหญ่ไม่ทราบนโยบายกระทรวงศึกษาธิการ และแนวทางการพัฒนาคุณภาพการศึกษา ตัวอย่าง ได้แก่ รัฐบาลจัดทำนโยบาย “ลดเวลาเรียน เพิ่มเวลารู้” ครูไม่ทราบว่าคืออะไร รวมทั้งนโยบายหลายๆ อย่างที่ครูยังไม่ทราบ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ จึงขอให้สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานดำเนินการ ด้วยการแจ้งข่าวประชาสัมพันธ์ส่งไปยัง สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา และสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา แจ้งส่งต่อไปยังสถานศึกษาแจ้งให้ครูทุกคนทราบ เพราะครูคือบุคคลสำคัญที่จะช่วยขับเคลื่อนนโยบาย

๒. นโยบาย “ลดเวลาเรียน เพิ่มเวลารู้” เป้าหมายที่ต้องการคือนักเรียนมีความสุข ซึ่งมีโรงเรียนเข้าร่วมโครงการประมาณ ๓,๐๐๐ โรงเรียน โรงเรียนที่ยังไม่เข้าร่วมโครงการ มักจะตอบคำถามได้ไม่ตรงกัน จึงขอขยายโครงการนี้ ผลการประเมินพบว่า นักเรียนมีความสุข ตื่นตัวในการเข้าร่วมกิจกรรม ๙๖% ครูเข้าร่วมกิจกรรมอย่างมีความสุข ๙๓% ชุมชนให้ความร่วมมือและพึงพอใจ ๔๑% ผู้ปกครองเข้าร่วมกิจกรรม ๖๐% นโยบาย “ลดเวลาเรียน เพิ่มเวลารู้” ตอบโจทย์เด็กรักครู ครูรักเด็ก และเด็กเรียนอย่างมีความสุข ตามกระแสพระราชดำรัสของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว

- สร้างความตระหนักให้เด็กรับรู้และเข้าใจใน ๔ ทักษะ

๑) พัฒนาด้วยสมองนักเรียนต้องรู้จักการคิดวิเคราะห์ แยกแยะและประมาณการตัดสินใจได้ ให้มีการฝึกซ้ำๆ ทั้งในระดับประถมศึกษาและมัธยมศึกษาเพื่อให้เด็กจะได้มีทักษะชีวิตที่ดี ดำรงชีวิตอยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุข

๒) ด้านความรักชาติ ศาสน์ กษัตริย์ เช่น กิจกรรมนำภาพยนตร์สั้นที่ในหลวงทรงปฏิบัติเพื่อประชาชน ให้เด็กคิดวิเคราะห์ว่าพระองค์ท่านทำอะไร โครงการพระราชดำริต่างๆ ทรงทำด้วยความกล้าหาญเพื่อประชาชน

๓) ความตระหนักด้านการทำงานอาชีพ ให้เด็กได้ฝึกทักษะอาชีพ

๔) ทักษะด้านกีฬา ทำอย่างไรเด็กจะมีสุขภาพที่ดี

๓. การคืนครูสู่ห้องเรียน เป็นนโยบายเร่งด่วนของรัฐบาล การอบรมต่างๆ ควรเลี่ยงวันราชการ เลือกอบรมเรื่องที่สำคัญ ให้ครูอยู่ในห้องเรียนมากที่สุด เพื่อครูจะได้พัฒนาเด็ก

๔. ครูผู้ทรงคุณค่าแห่งแผ่นดิน มีครูเก่าๆ ที่เกษียณอายุมาช่วยเหลือโรงเรียน โดยไม่รับค่าตอบแทน ประมาณ ๗๐๐ กว่าคน ปีนี้จะจ้างครูเกษียณประมาณ ๑,๐๐๐ คน

๕. วินัย ขณะนี้เรื่องวินัยเป็นปัญหาของสังคม จะทำอย่างไรให้เด็กไทยมีวินัย เด็กต้องรู้หน้าที่ของตนเอง และกฎหมายของสังคม จึงขอฝากให้ทุกโรงเรียนส่งวิธีการจัดกิจกรรมให้เด็กมีวินัย เช่น ทำอย่างไรให้นักเรียนไม่มาโรงเรียน สาย ๑๐๐% นอกจากนี้ฝากให้โรงเรียนสอดส่องดูแล เรื่องการรับนักเรียน การประท้วงนักเรียน ครูอย่าใช้เด็กเป็นเครื่องมือ ในการเดินประท้วง เพราะเด็กจะเกิดความไม่เข้าใจคิดว่า การประท้วงแล้วจะได้ตามข้อเรียกร้อง

๖. การซ่อมแซมบ้านพักครู จำนวนบ้านพักครู ๔๙,๐๐๐ หลัง ในโรงเรียน ๒๐,๐๐๐ โรงเรียน ได้รับการซ่อมแซม โรงเรียนละ ๒๐๐,๐๐๐ บาท ให้โรงเรียนช่วยดูความจำเป็นว่าควรซ่อมแซมอะไรก่อน จึงจะเกิดประโยชน์สูงสุด

การปฏิรูปการศึกษา ๖ เรื่อง

๑. ครู วันครูที่ผ่านมา มีการมอบรางวัล ครูดี ครูเด่น กว่า ๒๐,๐๐๐ คน ขอให้ขยายผลไปสู่เพื่อนครู เพื่อเป็น เครื่องช่วยในการพัฒนาการศึกษา โครงการครูทายาทจะเริ่มปี พ.ศ. ๒๕๕๙ - ๒๕๖๓ ซึ่งจะมีครูเกษียณประมาณ ๒๐,๐๐๐ คน ใช้ ๒๕% รับผิดชอบเด็กเฉลี่ย ๓.๕ เข้าเรียนเป็นครูโดยเน้นวิชาเอกที่สำคัญ สำหรับเด็กที่จบมหาวิทยาลัย มีผลการเรียนดี เก่ง จะปรับเข้าระบบเป็นข้าราชการครูทันที

๒. หลักสูตร

๓. การบริหารจัดการ จะมีการปรับโครงสร้างสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน คิดไว้ ๕ ส่วน ให้รัฐบาล ขุดต่อไปปรับไปทำต่อ ส่วนกรมวิชาการมีแน่นอน เพื่อความเป็นระบบการวัดผลประเมินผลจะได้ชัดเจนมากขึ้น

๔. การทดสอบ/การประเมินผล การประเมินผลตกซ้ำชั้นจะต้องศึกษาก่อนว่ามีผลกระทบอย่างไร และหากมีการ ตกซ้ำชั้น จะทำอย่างไรเพื่อไม่ให้กระทบจิตใจเด็ก จะจัดเวทีเสวนารับฟังความคิดเห็น

๕. ICT เพื่อการศึกษา

๖. ด้านการผลิตพัฒนากำลังคน และงานวิจัยที่สอดคล้องกับความต้องการของประเทศ

นโยบายการรับนักเรียน ปีการศึกษา ๒๕๕๙

๑. โรงเรียนต้องดำเนินการด้วยความโปร่งใส เป็นธรรม เสมอภาค และตรวจสอบได้

๒. ประกันโอกาสเด็กภาคบังคับทุกคนมีที่เรียน (อายุย่างเข้าปีที่ ๗)

๓. เด็กทุกประเภทได้รับการศึกษาอย่างทั่วถึง ทั้งเด็กปกติ พิการและขาดโอกาส ฝากโรงเรียนคัดกรองให้ดี

๔. โรงเรียนที่มีอัตราการแข่งขันสูงรับนักเรียนเพียงรอบเดียว

๕. โรงเรียนต้องเปิดรับโรงเรียนให้ผู้ปกครองมีโอกาสเยี่ยมชมโรงเรียน

๖. สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาจัดตั้งศูนย์ประสานงานการรับนักเรียนบริการประชาชน

๗. สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาและโรงเรียนต้องจัดหาที่เรียนให้นักเรียนครบทุกคน

๘. รายงานข้อมูลการรับสมัคร สอบ จับฉลากให้ครบถ้วน

๙. เมื่อเกิดปัญหาต้องรีบแก้ไขและรายงานให้สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานทราบ

การรับนักเรียนเข้าเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๔ ให้รับนักเรียนจากมัธยมศึกษาปีที่ ๓ เดิมทุกคน เนื่องจากมีปัญหา ผู้ปกครองร้องเรียนเป็นจำนวนมากว่าบุตรหลานไม่สามารถเรียนต่อโรงเรียนเดิมได้ จึงขอให้โรงเรียนสร้างความเข้าใจ กับผู้ปกครอง

นายสุเทพ ชิตยวงษ์
รองเลขาธิการคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

นายสุเทพ ชิตยวงษ์ รองเลขาธิการคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ได้แจ้งการนำนโยบายและแนวปฏิบัติเกี่ยวกับการรับนักเรียนสู่การปฏิบัติ โดยมอบหมายแนวปฏิบัติ เน้นสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาและโรงเรียนแข่งขันสูงให้มีความระมัดระวังเรื่องการรับนักเรียน และการระดมทรัพยากร สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาต้องเข้มแข็ง กำกับ ดูแล โรงเรียน ให้รับนักเรียนอย่างโปร่งใส ต้องมีข้อมูลการรับนักเรียนที่ชัดเจน สามารถตอบคำถามได้ และจัดสรรนักเรียน ที่ไม่มีที่เรียนให้เข้าเรียนได้ครบทุกคน มาตรการดำเนินงานการรับนักเรียน เน้นโปร่งใส เป็นธรรม เสมอภาค และตรวจสอบได้ รวมทั้ง การเรียกเก็บค่าใช้จ่าย เช่น ค่าสมัคร Pre - test แป๊ะเจี๊ยะ ผ่าป่า และการเก็บเงินบำรุงการศึกษาให้เป็นตามระเบียบ เหมาะสม จ่ายจริง เป็นธรรม

ดร.ศักดิ์ชัย ภูเจริญ

ดร.ศักดิ์ชัย ภูเจริญ ได้กล่าวในหัวข้อภาวะผู้นำในการบริหารการศึกษาเพื่อยกระดับคุณภาพผู้เรียน มีประเด็นสำคัญดังนี้

- ทดสอบภาวะมีสติรับรู้
- สังคมต้องการให้ผู้เรียนมีความสามารถในการสื่อสาร การคิด วิเคราะห์ สังเคราะห์ คิดอย่างมีวิจารณญาณ ความสามารถในการแก้ปัญหาความสามารถในการใช้ทักษะชีวิต ความสามารถในการใช้เทคโนโลยี
- สังคมต้องการให้เด็กที่ยังไม่จบการศึกษา และจบการศึกษาแล้วมีวินัย

ผู้นำคือใคร

- ผู้ที่สามารถก่อให้เกิดสังคมมีจุดมุ่งหมายร่วมกัน รวมพลังกันให้สำเร็จตามจุดมุ่งหมาย
- ผู้นำที่ยิ่งใหญ่ คือ ผู้ที่คิดไกล ใฝ่สูง เป็นผู้นำที่ประสบความสำเร็จ

ภาวะผู้นำ

- เป็นผู้มองการณ์ไกล นำผู้ร่วมงานไปข้างหน้า นำให้เกิดความสำเร็จ
- ขึ้นชมยินดี เมื่อผู้ร่วมงานทำสิ่งที่ดี คนที่จะมีภาวะผู้นำที่ดีต้องจูงใจผู้ร่วมงาน ให้กำลังใจ ให้รางวัลเสริมแรง
- ผู้นำต้องพัฒนาตนเอง พัฒนาคน พัฒนางองค์กรให้ก้าวหน้า
- ต้องเรียนรู้ตลอดชีวิต

ทำอย่างไรจะทำให้ผู้บริหารมีคุณลักษณะเป็นผู้นำในการบริหารการศึกษา

- บุคลิกภาพ การแต่งกาย สุขภาพร่างกาย แข็งแรง จิตใจเข้มแข็ง กิริยามารยาท บุคลิกภาพที่ดีจะทำให้มีเสน่ห์
- มีความมั่นคงทางอารมณ์
- การวางแผนนำไปสู่การปฏิบัติ และมีการประเมิน ปรับปรุง เพื่อพัฒนา
- การให้ขวัญกำลังใจ
- ติดตามประเมินผลและรายงาน
- ตรวจสอบมอบหมายงานของผู้บริหารต้องเป็นการสื่อสารที่มีคุณภาพ

- ผู้นำคิดเป็นทำเป็นและสร้างสรรค์
- ต้องเป็นผู้นำทางวิชาการ
- เป็นแบบอย่างที่ดีด้านคุณธรรม จริยธรรม เป็นตัวอย่างที่ดีตามทฤษฎีกระจกเงา
- มีความสามารถด้านเทคโนโลยี

เทคนิคการรับนักเรียน

เสวนาเทคนิคการรับนักเรียนโดย ดร. อ่องจิต เมธยะประภาส อธิการคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ดร.จ่านงค์ แจ่มจันทรวงศ์ อดีตผู้อำนวยการโรงเรียนสตรีวิทยา และ ดร.สำเร็จ กุจิรพันธ์ อดีตผู้อำนวยการโรงเรียนอนุบาลนครปฐม ดำเนินรายการโดย ดร.เอกพรต สมุทธานนท์ ผู้อำนวยการโรงเรียนเทพศิรินทร์คลองสิบสาม ปทุมธานี สรุปลงได้ดังนี้

ความสำคัญและวิธีการรับนักเรียน

ดร.จ่านงค์ แจ่มจันทรวงศ์ : เป็นธรรมเนียมปฏิบัติของการรับนักเรียนตั้งแต่ชั้นอนุบาลถึงมัธยมศึกษาตามช่วงเวลาที่ได้กำหนดไว้มาตลอด ส่วนวิธีการรับนักเรียนที่ผ่านมาจะเหมือนเดิมทุกปี ถ้ามาควรเปลี่ยนอะไรหรือไม่ ส่วนตัวคิดว่าอยากให้จังหวัดเป็นผู้ดำเนินการเอง สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานเป็นเพียงผู้แก้ปัญหา

ดร.อ่องจิต เมธยะประภาส : ให้ศึกษานโยบายการรับนักเรียนให้ละเอียด เพื่อให้การดำเนินการเป็นไปด้วยความราบรื่น นำปัญหาและข้อบกพร่องของปีที่ผ่านมา เพื่อปรับเป็นนโยบายโดยยึด ๓ หลัก คือ โอกาส คุณภาพ และการมีส่วนร่วม นำไปดำเนินการจะทำให้ทุกอย่างราบรื่น

- โอกาส โรงเรียนมีข้อมูลการรับนักเรียนตามแผนในเขตพื้นที่บริการที่คนนอกเขตพื้นที่บริการที่คน ต้องทำตามแผนให้ครบถ้วนทุกระบบ และนักเรียนมีโอกาสเท่าเทียมกัน โดยเฉพาะในเขตพื้นที่บริการอย่างทอดทิ้ง จะต้องทำให้เด็กมีที่เรียน คณะกรรมการรับนักเรียนมีความสำคัญ ต้องประชุมปรึกษาหารือในแต่ละวันที่รับสมัคร เพื่อจะสามารถตอบคำถาม และแก้ปัญหาในแต่ละวันได้ ควรชี้แจงตั้งแต่วันรับสมัคร จนถึงวันประกาศผล ต้องมีแนวทางให้ผู้ปกครองว่าจะไปทางไหนได้ เช่น มีโรงเรียนเครือข่าย โรงเรียนในสหวิทยาเขตที่จะรับเด็กนักเรียนต่อได้

- คุณภาพ เมื่อรับนักเรียนมาแล้ว จะทำอย่างไรให้เด็กมีคุณภาพ ควรวางแผนยุทธศาสตร์อย่างต่อเนื่อง เพื่อให้เกิดคุณภาพต่อเนื่อง คุณภาพของเด็กโรงเรียนยอดเยี่ยมจะต้องมีคุณภาพในการเป็นพลเมืองและพลโลก

- การมีส่วนร่วม การรับนักเรียนให้ทุกฝ่ายมีส่วนร่วม การดำเนินงานโดยมีครูดี ทีมงานดี ผู้ปกครองเข้าใจในการบริบทของโรงเรียนจะทำให้ความร่วมมือ

เป็นไปด้วยดี โดยเฉพาะการระดมทรัพยากรซึ่งโรงเรียนจะต้องมีโครงการที่ชัดเจน

ดร.สำเร็จ กุจิรพันธ์ : โรงเรียนประถมศึกษาที่มีอัตราการแข่งขันสูง จะเป็นโรงเรียนอนุบาลประจำจังหวัด และโรงเรียนคู่ขนาน ซึ่งวิธีการรับนักเรียนจะใช้วิธีจับฉลากอย่างเดียว และเกิดปัญหาทุกปี ควรให้โอกาส เสมอภาค เป็นธรรม และตรวจสอบได้ เด็กได้จับฉลากทุกคน สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานดำเนินการให้โรงเรียนทุกโรงเรียนมีความพร้อมเท่าเทียมกัน

เทคนิคการรับนักเรียน

ดร.จ่านงค์ แจ่มจันทรวงศ์ : เสนอเทคนิค ๔ ป.
ป.๑ ไม่ประมาท การดำเนินการให้คนในองค์กรและผู้ปกครองเข้าใจตรงกัน
ป.๒ โปร่งใส มีความชัดเจน คณะกรรมการรับนักเรียนจะเป็นเกราะกำบังในเรื่องความโปร่งใสให้เราได้
ป.๓ ปลอดภัย มีความระมัดระวังให้มี
ป.๔ ประชาสัมพันธ์ มีการสื่อสารที่ชัดเจน และเข้าใจตรงกัน

ดร.สำเร็จ กุจิรพันธ์ : เน้นการมีส่วนร่วม นำปัญหาจากปีก่อนๆ มาเป็นแนวทางในการแก้ไขปัญหา และให้โอกาสแก่ผู้ปกครองบ้างในบางกรณี การระดมทรัพยากรจะต้องมีโครงการพิเศษเป็นทางเลือกให้คนที่มีความพร้อมเข้าโครงการนั้น

ดร.อ่องจิต เมธยะประภาส : ให้กำลังใจผู้บริหารโรงเรียนทุกคน การทำงานมีอุปสรรคมีเรื่องร้องเรียนบ้าง แต่ขอให้ยึดหลักความโปร่งใส เสมอภาค เป็นธรรม และตรวจสอบได้

นายชลา อรรถธรรม
ผู้อำนวยการสำนักนโยบายและแผนการศึกษาขั้นพื้นฐาน

นายชลา อรรถธรรม ผู้อำนวยการสำนักนโยบายและแผนการศึกษาขั้นพื้นฐาน ได้รับฟังข้อเสนอแนะและอภิปรายทั่วไป ในเรื่องพัฒนาการรับนักเรียนที่ผ่านมา ผู้ปกครองต้องการใช้สิทธิของตนเอง โรงเรียนต้องทำตามนโยบายที่กำหนด ให้มีความรัดกุม ส่วนในเรื่องการระดมทุนยังมีอยู่ได้ เพื่อพัฒนาโรงเรียน สถานศึกษา แต่ต้องให้โปร่งใส เป็นธรรม ตรวจสอบได้ ถ้ามีปัญหาให้ติดต่อ ศูนย์ประสานงานการรับนักเรียน สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน เบอร์โทรศัพท์ ๐๒ ๒๘๘ ๕๘๕๔ และเว็บไซต์ของสำนักนโยบายและแผนการศึกษาขั้นพื้นฐาน <http://plan.bopp-obec.info>